

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่สัมภาษณ์เกษตรกร คือ เกษตรกรผู้ผลิตมะพร้าว จำนวน 100 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มกราคม ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2561 ได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนเกษตรกรทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางด้านเศรษฐกิจ และทางสังคมของเกษตรกรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

ตอนที่ 3 ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม

1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การผลิตมะพร้าว ประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

n = 100		
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	24
หญิง	76	76
2. อายุ (ปี)		
30 - 39	18	18
40 - 49	23	23
50 - 59	21	21
60 - 69	34	34
≥ 70	4	4
Min = 34 : Max = 77 : Mean = 52.46 : S.D. = 11.294		
3. ระดับการศึกษา (ปี)		
ประถมศึกษา	44	44
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	13
ปวช.	4	4
ปวส.	3	3
ปริญญาตรี	26	26
ปริญญาโท	5	5
4. ประสบการณ์การผลิตมะพร้าวทั่วไป (ปี)		
1 - 10	20	20
11 - 20	25	25
21 - 30	17	17
31 - 40	18	18
≥ 41	20	20
Min = 2 : Max = 64 : Mean = 27.99 : S.D. = 15.268		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 100		
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
5. ประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์ (ปี)		
5.1 ไม่มีประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์	82	82
5.2 มีประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์	18	18
1 - 2	4	4
3 - 4	5	5
5 - 6	4	4
7 - 8	1	1
≥ 9	4	4
Min = 2 : Max = 15 : Mean = 5.39 : S.D. = 3.648		

จากตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ สมาชิกร้อยละ 76 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 24 เป็นเพศชาย

1.1.2 อายุ สมาชิกร้อยละ 34 มีอายุระหว่าง 60 - 69 ปี รองลงมาร้อยละ 23 มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี ร้อยละ 21 อายุระหว่าง 50 - 59 ปี และมีร้อยละ 18 อายุระหว่าง 30 - 39 ปี และมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 70 ปี ร้อยละ 4.0 โดยมีอายุดำสุด 34 ปี อายุสูงสุด 77 ปี และอายุเฉลี่ย 52.46 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา สมาชิกร้อยละ 44 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 26 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 13 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 5 จบการศึกษาระดับปริญญาโท และจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ระดับ ปวช. ร้อยละ 4 จบการศึกษาระดับ ปวส. และร้อยละ 3 จบการศึกษาระดับ ปวส.

1.1.4 ประสบการณ์การผลิตมะพร้าว สมาชิกร้อยละ 25 มีประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวระหว่าง 11 - 20 ปี รองลงมาร้อยละ 20 มีประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวระหว่าง 1 - 10 ปี และมีประสบการณ์การผลิตมะพร้าวมากกว่าหรือเท่ากับ 41 ปี เท่ากัน ร้อยละ 18 มีประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวระหว่าง 31 - 40 ปี และร้อยละ 17 มีประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวระหว่าง 21 - 30 ปี โดยมีประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 64 ปี และประสบการณ์ในการผลิตมะพร้าวเฉลี่ย 27.99 ปี

1.1.5 ประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรกร ร้อยละ 82 ไม่มีประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ รองลงมาเกษตรกรมี ประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ 3 - 4 ปี ร้อยละ 5 มี ประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ 1 - 2 ปี และ 5 - 6 ปี และมากกว่าหรือเท่ากับ 9 ปี เท่ากันร้อยละ 4 และ เกษตรกร มีประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ 7 - 8 ปี ร้อยละ 1 โดย เกษตรกร มีประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ เฉลี่ย 5.39 ปี

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.2.1 การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรประกอบด้วย พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวทั้งหมด พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ แรงงานเกษตรในครัวเรือน แรงงานรับจ้าง ต้นทุนการผลิตมะพร้าวทั่วไป ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ หนี้สินในครอบครัว แหล่งเงินทุน สภาพการปลูก แหล่งจำหน่ายผลผลิต ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 และตาราง 4.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตมะพร้าวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

n = 100						
ประเด็น	จำนวน คน	ร้อยละ	Min.	Max.	$\bar{X}$	S.D.
1. พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวทั้งหมด (ไร่) ในปี 2560						
1.1 พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวทั้งหมด	100	100	3	195	27.18	26.804
1.2 พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์	-	-	-	-	-	-
2. แรงงาน (คน)						
2.1 แรงงานเกษตรในครัวเรือน	100	100	1	6	2.64	1.425
2.2 แรงงานรับจ้าง	62	62	1	15	3.71	2.813
3. ต้นทุนการผลิตมะพร้าวทั่วไป (บาท/ไร่)						
3.1 มะพร้าวทั่วไป	100	100	1,000	24,000	5,987.71	4,703.294
3.2 มะพร้าวอินทรีย์	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 100						
ประเด็น	จำนวน คน	ร้อยละ	Min.	Max.	$\bar{X}$	S.D.
4. รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตต่อปี (บาท)						
4.1 มะพร้าวทั่วไป	100	100	9,600	1,000,000	254,780.65	256,045.935
4.2 มะพร้าวอินทรีย์	-	-	-	-	-	-
5. หนี้สิน (บาท)						
5.1 มีหนี้สิน	51	51	20,000	5,000,000	374,313.73	728,544.453
5.2 ไม่มีหนี้สิน	49					

จากตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.พื้นที่

1.1 พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวพบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีพื้นที่ผลิตมะพร้าว โดยเกษตรกรมีพื้นที่ผลิตมะพร้าวมากที่สุดจำนวน 195 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ผลิตมะพร้าวน้อยที่สุดจำนวน 3 ไร่ ทั้งนี้เกษตรกรมีพื้นที่ผลิตมะพร้าวเฉลี่ย 27.18 ไร่

1.2 พื้นที่ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ พบว่าเกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) ไม่มีพื้นที่เพื่อการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ เนื่องจากเกษตรกรเข้าร่วมโครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ปี 2560 โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ดำเนินโครงการ

2.แรงงาน

2.1 แรงงานเกษตรกรในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรที่มีแรงงานเกษตรกรในครัวเรือนมี 100 คน (ร้อยละ 100) โดยแรงงานเกษตรกรในครัวเรือนมากที่สุดมีจำนวน 6 คน แรงงานเกษตรกรในครัวเรือนน้อยที่สุด มีจำนวน 1 คน ทั้งนี้เกษตรกรมีแรงงานเกษตรกรในครัวเรือนเฉลี่ย 2.64 คน

2.2 แรงงานรับจ้าง พบว่า มีเกษตรกรที่ไม่มีแรงงานรับจ้าง จำนวน 38 ครัวเรือน (ร้อยละ 38) และเกษตรกรมีแรงงานรับจ้าง 62 คน (ร้อยละ 62) โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานรับจ้างน้อยที่สุด คือ 1 คน เกษตรกรมีจำนวนแรงงานรับจ้างมากที่สุด 15 คน ทั้งนี้เกษตรกรมีจำนวนแรงงานรับจ้างเฉลี่ย 3.71 คน

3.ต้นทุนการผลิต

3.1 ต้นทุนการผลิตมะพร้าวทั่วไป พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีต้นทุนในการผลิตมะพร้าวโดยเกษตรกรมีจำนวนต้นทุนน้อยที่สุด คือ 1,000 บาท เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตมะพร้าวทั่วไปมากที่สุดคือ 24,000 บาทต่อไร่ ทั้งนี้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตมะพร้าวทั่วไปเฉลี่ยจำนวน 5,987.71 บาทต่อไร่

3.2 ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอินทรีย์พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) ไม่มีต้นทุนการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ เนื่องจากไม่มีพื้นที่การผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

4. รายได้

4.1 รายได้จากการขายมะพร้าวทั่วไปพบว่าเกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีรายได้จากการขายมะพร้าวทั่วไป โดยเกษตรกรมีรายได้จากการขายมะพร้าวทั่วไปมากที่สุด 1,000,000 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายได้จากการขายมะพร้าวทั่วไปน้อยที่สุด 9,600 บาท ทั้งนี้เกษตรกรมีรายได้จากการขายมะพร้าวทั่วไปเฉลี่ย 254,780.65 บาทต่อปี

4.2 รายได้จากการขายมะพร้าวอินทรีย์ พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) ไม่มีรายได้จากการขายมะพร้าวอินทรีย์

5.หนี้สิน พบว่า เกษตรกรมีหนี้สิน จำนวน 51 คน (ร้อยละ 51) และเกษตรกรที่ไม่มีหนี้สินมีจำนวน 49 คน (ร้อยละ 49) และเกษตรกรมีหนี้สินมากที่สุด 5,000,000 บาทต่อครอบครัว เกษตรกรมีหนี้สินน้อยที่สุด 20,000 บาทต่อครอบครัว ทั้งนี้เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ย 374,313.73 บาทต่อครอบครัว

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

n = 100

ปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แหล่งเงินทุน		
1.1 ทุนตัวเอง	40	40
1.2 ทุนกู้ยืม		
- ธ.ก.ส.	44	44
- สหกรณ์	6	6
- กองทุนหมู่บ้าน	10	10
2. สภาพการปลูก		
2.1 ปลูกแบบสวนเดี่ยว	52	52
2.2 ปลูกแบบสวนแซม	13	13
2.3 ปลูกแบบสวนผสม	35	35
3. การใช้ปัจจัยการผลิต		
3.1 ใช้สารเคมีทั้งหมด	10	10
3.2 ใช้สารเคมีร่วมกับชีวภาพ	65	65
3.3 ไม่ใช้สารเคมีเลย	25	25
4. แหล่งรับซื้อ		
4.1 พ่อค้าคนกลาง	92	92
4.2 แปรรูป	32	32
4.3 ขายตรงกับผู้บริโภค	2	2
4.4 สหกรณ์การเกษตร	7	7

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า

1. แหล่งเงินทุน พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามใช้เงินทุนของตนเอง (ร้อยละ 40) และเกษตรกรมีการกู้ยืมเงินทุน โดยเกษตรกรกู้ยืมเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 44 เกษตรกรกู้ยืมเงินทุนจากกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 10 และมีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 10 ตามลำดับ

2.สภาพการปลูก พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการปลูกมะพร้าวแบบสวนเดี่ยว (ร้อยละ 52) รองลงมา เป็นการปลูกแบบสวนผสม ร้อยละ 35 และเป็นการปลูกแบบสวนแซม ร้อยละ 13 ตามลำดับ

3. การใช้ปัจจัยการผลิต พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งหนึ่งใช้สารเคมีร่วมกับสารชีวภาพ (ร้อยละ 65) รองลงมา เกษตรกรไม่ใช้สารเคมีเลย ร้อยละ 25 และเกษตรกรมีการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 10 ตามลำดับ

4. แหล่งจำหน่ายผลผลิต พบว่าเกษตรกรจำนวนสองในสาม (ร้อยละ 92) จำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง รองลงมาเกษตรกรทำการแปรรูปเป็นมะพร้าวขาว ร้อยละ 32 เกษตรกรจำหน่ายผลสดให้กับสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 7 และน้อยที่สุดคือขายผลสดตรงให้กับผู้บริโภค ร้อยละ 2

1.2.2 การศึกษาเกี่ยวกับการผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อพึ่งพาตนเองและปัจจัยการผลิตอื่นๆ ประกอบด้วยการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง การทำปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง การทำสารสกัดจากสมุนไพรไว้ใช้เอง การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง การขยายเชื้อราบีวเวเรียไว้ใช้เอง การทำน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เอง การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อใช้มูล และปัจจัยการผลิตอื่นๆ ประกอบด้วยการใช้ปุ๋ยคอก การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้น้ำส้มควันไม้ การใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา การใช้เชื้อราบีวเวเรีย การใช้เชื้อแบคทีเรีย (BT) การใช้เชื้อไวรัส NPV การใช้ตัวห้ำ – ตัวเบียน การใช้กับดักกาวเหนียว การใช้กับดักแสงไฟ การใช้สารฟีโรโมน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 การผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อพึ่งพาตนเอง

n = 100

ประเด็น	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	SD
ปัจจัยการผลิตเพื่อพึ่งพาตนเอง			
1.การทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง	51	0.51	0.502
2.การทำน้ำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง	53	0.53	0.502
3.การทำสารสกัดจากสมุนไพรไว้ใช้เอง	26	0.26	0.441
4.การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง	12	0.12	0.327
5.การขยายเชื้อราบีวเวเรียไว้ใช้เอง	5	0.05	0.219
6.การทำน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เอง	10	0.10	0.302
7. การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อใช้มูล	5	0.05	0.219
ปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่เกษตรกรซื้อใช้			
8.การใช้ปุ๋ยคอก	93	0.93	0.256
9. การใช้ปุ๋ยชีวภาพ	53	0.53	0.502
10.การใช้ปุ๋ยพืชสด	44	0.44	0.499
11.การใช้น้ำส้มควันไม้	16	0.16	0.368
12.การใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน	11	0.11	0.314
13.การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา	13	0.13	0.338
14.การใช้เชื้อราบีวเวเรีย	5	0.05	0.219
15.การใช้เชื้อแบคทีเรีย(BT)	11	0.11	0.314
16.การใช้เชื้อไวรัส NPV	0	0	0
17.การใช้ตัวห้ำ - ตัวเบียน	53	0.53	0.502
18.การใช้กับดักกาวเหนียว	8	0.08	0.273
19.การใช้กับดักแสงไฟ	6	0.06	0.239
20.การใช้สารฟีโรโมน	18	0.18	0.386

จากตารางที่ 4.4 การผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อพึ่งพาตนเองผลการวิจัยพบว่า

- 1.การทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51) มีการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกรไม่มีการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง ร้อยละ 49 ตามลำดับ
- 2.การทำปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) ทำปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกร ไม่มีการทำปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง ร้อยละ 53 ตามลำดับ
- 3.การทำสารสกัดสมุนไพรไว้ใช้เอง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74) ไม่มีการทำสารสกัดสมุนไพรไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกรทำสารสกัดจากสมุนไพรไว้ใช้เองร้อยละ 26 ตามลำดับ
- 4.การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 88) ไม่มีการขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกรขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง ร้อยละ 12 ตามลำดับ
- 5.การขยายเชื้อราบีวเวเรียไว้ใช้เอง เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95) ไม่มีการขยายเชื้อราบีวเวเรียไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกรขยายเชื้อราบีวเวเรียไว้ใช้เองร้อยละ 5 ตามลำดับ
- 6.การทำน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เอง เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 90) ไม่มีการทำ น้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เอง ทั้งนี้มีเกษตรกรทำน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เองแต่มีการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 10 ตามลำดับ
- 7.การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อใช้มูล เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95) ไม่มีการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อใช้มูล ทั้งนี้มีเกษตรกรเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อใช้มูลเอง ร้อยละ 5 ตามลำดับ
- 8.การใช้ปุ๋ยคอก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) มีการใช้ปุ๋ยคอก ทั้งนี้มีเกษตรกรไม่มีการใช้ปุ๋ยคอก ร้อยละ ตามลำดับ 7
- 9.การใช้ปุ๋ยชีวภาพ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) ใช้ปุ๋ยชีวภาพ ทั้งนี้มีเกษตรกร ไม่ใช้ปุ๋ยชีวภาพ ร้อยละ 47 ตามลำดับ
- 10.การใช้ปุ๋ยพืชสด พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56) ไม่มีการใช้ปุ๋ยพืชสด ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้ปุ๋ยพืชสด ร้อยละ 44 ตามลำดับ
- 11.การใช้น้ำส้มควันไม้ เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 84) ไม่มีการใช้น้ำส้มควันไม้ ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้น้ำส้มควันไม้ ร้อยละ 16 ตามลำดับ
- 12.การใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 89) ไม่มีการใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน ร้อยละ 11 ตามลำดับ
- 13.การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 87) ไม่มีการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ร้อยละ 13 ตามลำดับ
- 14.การใช้เชื้อราบีวเวเรีย เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95) ไม่มีการใช้เชื้อราบีวเวเรีย ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้เชื้อราบีวเวเรีย ร้อยละ 5 ตามลำดับ

15.การใช้เชื้อแบคทีเรีย(BT) เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 89) ไม่มีการใช้เชื้อแบคทีเรีย(BT) ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้เชื้อแบคทีเรีย(BT) ร้อยละ 11 ตามลำดับ

16.การใช้เชื้อไวรัส NPV เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) ไม่มีการใช้เชื้อไวรัส NPV

17.การใช้ตัวห้ำ – ตัวเบียน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) มีการใช้ตัวห้ำ – ตัวเบียน ทั้งนี้มีเกษตรกรไม่ใช้ตัวห้ำ – ตัวเบียน ร้อยละ 47 ตามลำดับ

18.การใช้กับดักกาวเหนียว เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 92) ไม่ใช้กับดักกาวเหนียว ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้กับดักกาวเหนียว ร้อยละ 8 ตามลำดับ

19.การใช้กับดักแสงไฟ เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94) ไม่ใช้กับดักแสงไฟ ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้กับดักแสงไฟ ร้อยละ 6 ตามลำดับ

20.การใช้สารฟีโรโมน เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 82) ไม่ใช้สารฟีโรโมน ทั้งนี้มีเกษตรกรใช้สารฟีโรโมน ร้อยละ 18 ตามลำดับ

1.3 ปัจจัยทางสังคม

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตมะพร้าว ประกอบด้วย การติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่นโดยเฉลี่ยใน 1 เดือน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมโดยเฉลี่ย ใน 1 เดือน การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 เดือน และประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 ปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยทางสังคม

ประเด็น	n = 100						$\bar{X}$	S.D.
	ไม่เคย	จำนวน 1 ครั้ง	จำนวน 2 ครั้ง	จำนวน 3 ครั้ง	จำนวน 4 ครั้ง	จำนวน >4 ครั้ง		
1.การติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่นโดยเฉลี่ยใน 1 เดือน	6	38	24	6	8	18	2.96	3.318
2.การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมโดยเฉลี่ย ใน 1 เดือน	8	57	18	7	4	6	1.90	2.236
3.การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 เดือน	26	48	15	4	4	3	1.34	1.719
4. ประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 ปี	36	35	12	7	4	6	1.64	2.691

จากตารางที่ 4.5 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรผลการวิจัยพบว่า

1. การติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่นโดยเฉลี่ยใน 1 เดือนพบว่าเกษตรกรประมาณเกือบ 1 ใน 3 (ร้อยละ 38) มีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่น จำนวน 1 ครั้ง ทั้งนี้เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่น จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 24 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่นมากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 18 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่น จำนวน 4 ครั้ง ร้อยละ 8 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่น จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 6 ตามลำดับ ทั้งนี้มีเกษตรกรที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรรายอื่นร้อยละ 6 โดยภาพรวมเกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกันโดยเฉลี่ย จำนวน 2.96 ครั้ง ใน 1 เดือน ($\bar{X} = 2.96 : S.D. = 3.318$)

2. การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยเฉลี่ยใน 1 เดือนพบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57) เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 1 ครั้ง เกษตรกรติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 18 ไม่เคยมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ ทั้งนี้ ร้อยละ 8 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 7 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ มากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 6 เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 4 ครั้ง ร้อยละ 4 ตามลำดับ โดยภาพรวมเกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.09 ครั้งใน 1 เดือน ($\bar{X} = 1.09 : S.D. = 2.236$)

3. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 เดือนพบว่า ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 48 เกษตรกรได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 18 เกษตรกรไม่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ ร้อยละ 8 เกษตรกรได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 6 เกษตรกรได้รับข่าวสารการผลิตพืชอินทรีย์มากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 6 และ เกษตรกรได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 4 ครั้ง ร้อยละ 4 โดยเฉลี่ยแล้ว เกษตรกรมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ฯ โดยเฉลี่ยใน 1 เดือน 1.90 ครั้ง ($\bar{X} = 1.90 : S.D. = 1.719$)

4. ประสพการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์โดยเฉลี่ยใน 1 ปี พบว่าเกษตรกรหนึ่งในสาม (ร้อยละ 36) ไม่เคยได้รับประสบการณ์ฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์ ทั้งนี้ เกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์ จำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 35 เกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์ จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 12 เกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 7 เกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์มากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 6 และเกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์จำนวน 4 ครั้ง ร้อยละ 4 ตามลำดับ เกษตรกรได้รับประสบการณ์การฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์โดยเฉลี่ยจำนวน 1.64 ครั้ง ใน 1 ปี ($\bar{X} = 1.64, S.D. = 0.2.691$)

1.4 สาเหตุที่เกษตรกรไม่ผลิตมะพร้าวอินทรีย์

การศึกษาถึงสาเหตุที่เกษตรกรไม่ผลิตมะพร้าวอินทรีย์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 สาเหตุที่เกษตรกรไม่ผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์*

n = 100

สาเหตุที่ทํานไม่ผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- แมลงศัตรูพืชระบาด	54	54
- ต้องใช้เวลามาก	47	47
- วิธีปฏิบัติยุ่งยาก	46	46
- ความรู้ที่ได้ยังไม่สามารถปฏิบัติได้	42	42
- พื้นที่ไม่เหมาะสม	30	30
- ขาดวัสดุอุปกรณ์	26	26
- ต้องใช้เงินลงทุนสูง	21	21
- รอคูฤดูกาลผลิตใหม่	17	17

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.6 สาเหตุที่เกษตรกรไม่ผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปน้อย พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54) เกษตรกรให้เหตุผลว่าแมลงศัตรูพืชระบาด ต้องใช้เวลามากร้อยละ 47 วิธีปฏิบัติยุ่งยากร้อยละ 46 ความรู้ที่ได้ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ร้อยละ 42 พื้นที่ไม่เหมาะสมร้อยละ 30 ขาดวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 26 ต้องใช้เงินลงทุนสูงร้อยละ 21 และรอฤดูกาลผลิตใหม่ร้อยละ 17

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์โดยการ

สัมภาษณ์ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ใน 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านการผลิตและการตลาด ด้านข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ด้านการส่งเสริมและแหล่งความรู้ และด้านตนเอง โดยใช้คำถามที่มีลักษณะประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผลการ

วิเคราะห์หาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับแรงจูงใจ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	สูง	ค่อนข้างสูง	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ	ต่ำ			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม						4.60	0.619	สูง
1.ผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์มี	86	12	2	0	0	4.84	0.420	สูง
ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค								
2.การผลิตมะพร้าวอินทรีย์มี	90	8	2	0	0	4.88	0.383	สูง
ความปลอดภัยต่อเกษตรกร								
3.ต้องการเลิกการใช้สารเคมี	82	14	2	0	2	4.74	0.691	สูง
4.ต้องการให้เกิดความ	56	29	14	1	0	4.40	0.765	สูง
ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม								
5. ลดภาวะโลกร้อน	52	30	15	3	0	4.31	0.837	สูง
ด้านต้นทุนการผลิตและด้านตลาด						4.10	0.905	ค่อนข้างสูง
1.ตลาดในประเทศมีความ	55	32	13	0	0	4.42	0.713	สูง
ต้องการมะพร้าวอินทรีย์								
เพิ่มขึ้น								
2.ตลาดต่างประเทศมีความ	58	29	11	2	0	4.43	0.769	สูง
ต้องการมะพร้าวอินทรีย์								
เพิ่มขึ้น								
3.มะพร้าวอินทรีย์ได้ราคาที่	73	16	11	0	0	4.62	0.678	สูง
ดีกว่าผลผลิตมะพร้าวที่ใช้								
เคมี								

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับแรงจูงใจ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	สูง	ค่อนข้างสูง	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ	ต่ำ			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
4.มีแหล่งจำหน่ายมะพร้าวอินทรีย์แน่นอน	39	22	29	8	2	3.88	1.085	ค่อนข้างสูง
5.ราคาผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์มีความแน่นอน	35	29	32	2	2	3.93	0.967	ค่อนข้างสูง
6.ปัจจัยการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ หาง่ายในท้องถิ่น	26	30	26	12	6	3.58	1.174	ค่อนข้างสูง
7.ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ ต่ำกว่าการเกษตรเคมี	30	33	29	8	0	3.85	0.947	ค่อนข้างสูง
ด้านข้อกำหนด						3.92	0.982	ค่อนข้างสูง
1. ข้อกำหนดการทำเกษตรอินทรีย์สามารถปฏิบัติได้ทุกขั้นตอน	27	22	33	16	2	3.56	1.113	ค่อนข้างสูง
2.การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ช่วยให้ผลผลิตสามารถส่งออกได้มากขึ้น	49	28	17	6	0	4.2	0.932	ค่อนข้างสูง
3.การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ช่วยให้ราคาผลผลิตสูงขึ้น	63	23	10	4	0	4.45	0.833	สูง
4.การขอใบรับรองเกษตรอินทรีย์มีขั้นตอนที่ชัดเจนไม่ยุ่งยาก	21	36	33	10	0	3.68	0.920	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับแรงจูงใจ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	สูง	ค่อนข้างสูง	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ	ต่ำ			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
5.หน่วยงานรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับ ตามมาตรฐานสากล	39	27	26	8	0	3.97	0.989	ค่อนข้างสูง
6.เกิดการกีดกันทางการค้า จากประเทศผู้นำเข้ามะพร้าว ด้านการส่งเสริมและแหล่งความรู้	28	31	27	10	4	3.69	1.107	ค่อนข้างสูง
						3.96	1.055	ค่อนข้างสูง
1.การได้รับคำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	57	24	15	2	2	4.32	0.942	สูง
2.การได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	45	37	10	4	4	4.15	1.029	สูง
3. การเข้าร่วมกลุ่มผู้ผลิต มะพร้าวคุณภาพ	38	28	24	8	2	3.92	1.061	ค่อนข้างสูง
4.การเข้ารับการอบรมเกษตร อินทรีย์	30	37	21	8	4	3.81	1.080	ค่อนข้างสูง
5.การศึกษาดูงานเกษตร อินทรีย์	26	38	16	14	6	3.64	1.185	ค่อนข้างสูง
6.การอยู่ใกล้แหล่งข้อมูล- ความรู้ (เช่น กษจ.ปช.)	37	34	19	8	2	3.96	1.034	ค่อนข้างสูง
ด้านของตนเอง						4.15	0.871	ค่อนข้างสูง
1.ความมุ่งมั่นของตนเอง	46	40	12	2	0	4.30	0.759	สูง
2.ความมั่นใจในการประสบ ความสำเร็จ	48	38	12	2	0	4.32	0.764	สูง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับแรงจูงใจ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	สูง	ค่อนข้างสูง	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ	ต่ำ			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
3.ต้องการให้ผลิตภัณฑ์ของตนเองเกิดความยอมรับในตลาด	60	24	14	2	0	4.42	0.806	สูง
4.ความขยันขันแข็ง	56	32	12	0	0	4.44	0.701	สูง
5.มีการวางแผนที่ดี	45	37	14	2	2	4.21	0.902	สูง
6.การศึกษาดูงานจากผู้ทำเกษตรอินทรีย์	36	39	13	10	2	3.97	1.039	ค่อนข้างสูง
7.มีความชำนาญและประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์	15	39	22	18	6	3.39	1.127	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ จากการศึกษพบว่าในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ อยู่ระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.886) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามลำดับความสำคัญที่เกี่ยวข้อง พบว่า

1. ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.619) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับสูง ทั้ง 6 ประเด็น คือ การผลิตมะพร้าวอินทรีย์มีความปลอดภัยต่อเกษตรกร ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.388) ผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.420) ต้องการเลิกการใช้สารเคมี ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.691) ต้องการให้เกิดความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.765) และลดภาวะโลกร้อน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.837) ตามลำดับ

2. ด้านต้นทุนการผลิตและด้านตลาด ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นด้านต้นทุน การผลิตและการตลาดเป็นปัจจัยที่มีแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.905) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นเกษตรกรเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับสูงมี 3 ประเด็น คือ มะพร้าวอินทรีย์ได้ราคาดีกว่าผลผลิตมะพร้าวที่ใช้เคมี ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.678) ตลาดต่างประเทศมีความต้องการมะพร้าวอินทรีย์ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.769) และตลาดในประเทศมีความต้องการมะพร้าวอินทรีย์เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.713) นอกจากนั้น เกษตรกรเห็นว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มี 4 ประเด็น คือ ราคาผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์มีความแน่นอน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.967) มีแหล่งจำหน่ายมะพร้าวอินทรีย์แน่นอน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.085) ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ต่ำกว่าการเกษตรเคมี ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.947) และปัจจัยการผลิตมะพร้าวอินทรีย์หาง่ายในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.174) ตามลำดับ

3. ด้านข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นด้านข้อกำหนดเป็นปัจจัยที่มีแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.982) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับสูง มี 1 ประเด็น คือการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ช่วยให้ราคาผลผลิตสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.833) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มี 5 ประเด็น คือ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ช่วยให้ผลผลิตสามารถส่งออกได้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.932) หน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.989) การกีดกันทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้ามะพร้าว ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.107) การขอใบรับรองเกษตรอินทรีย์มีขั้นตอนที่ชัดเจนไม่ยุ่งยาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.920) ข้อกำหนดการทำเกษตรอินทรีย์สามารถปฏิบัติได้ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.113) ตามลำดับ

4. ด้านการส่งเสริมและแหล่งความรู้ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าประเด็นการส่งเสริมและการให้ความรู้เป็นปัจจัยที่มีแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 1.055) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่าปัจจัยที่ที่มีแรงจูงใจในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับสูง มี 2 ประเด็น คือการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.942) การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการเข้าร่วมกลุ่มผู้ผลิตมะพร้าว ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 1.029) ส่วนอีก 4 ประเด็น มีความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ การอยู่ใกล้แหล่งข้อมูลความรู้ (เช่น กษจ. กษอ.) ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 1.034)

การเข้าร่วมกลุ่มผู้ผลิตมะพร้าวคุณภาพ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.061) การเข้ารับการอบรมเกษตรกรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.080) การศึกษาดูงานเกษตรกรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.185) ตามลำดับ

5. ด้านของตนเอง พบว่า เกษตรกรมีแรงจูงใจด้านความมุ่งมั่นและการยอมรับการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ แรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.871) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรเห็นว่าแรงจูงใจด้านของตนเองในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับสูงอยู่ 5 ประเด็น คือ ความขยันขันแข็ง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.701) ต้องการให้ผลผลิตของตนเองเกิดการยอมรับในตลาด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.806) ความมั่นใจในการประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.764) ความมุ่งมั่นของตนเอง ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.759) และมีการวางแผนที่ดี ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.902) ทั้งนี้มีเกษตรกรที่มีแรงจูงใจด้านของตนเองในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มี 2 ประเด็น คือ การศึกษาดูงานจากผู้ทำเกษตรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.039) มีความชำนาญและประสบการณ์การผลิตมะพร้าวอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.127) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ใน 3 ด้าน คือความต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล แบบรายกลุ่ม แบบมวลชน ความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริม เนื้อหาความรู้ด้านการผลิต ด้านการตลาด และความต้องการด้านผู้ส่งเสริม ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรโดยใช้คำถามที่มีลักษณะประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือระดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความ หมาย
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1.ความต้องการในวิธีการส่งเสริม								
แบบรายบุคคล						3.94	0.928	มาก
1.การเขียนเขียนในพื้นที่	40	35	23	0	2	4.11	0.898	มาก
2.การไปพบเจ้าหน้าที่ด้วย ตนเอง	29	37	28	4	2	3.87	0.950	มาก
3.การติดต่อเจ้าหน้าที่ทาง โทรศัพท์	23	49	22	2	4	3.85	0.936	มาก
แบบรายกลุ่ม						3.81	1.127	มาก
1.การฝึกอบรม	43	27	20	8	2	4.01	1.068	มาก
2.การเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้	41	35	12	8	4	4.01	1.105	มาก
3.การศึกษาดูงาน	46	28	20	6	0	4.14	0.943	มาก
4.การจัดทำแปลงเรียนรู้	39	27	24	6	4	3.91	1.111	มาก
5.การจัดการประกวดแข่งขัน	19	20	23	17	21	2.99	1.411	ปาน กลาง
แบบมวลชน						3.62	1.203	มาก
1.เอกสารวิชาการ	45	30	19	6	0	4.14	0.932	มาก
2.การเผยแพร่ผ่านวิทยุชุมชน	31	26	33	6	4	3.74	1.088	มาก
3.การเผยแพร่ผ่านโทรทัศน์	30	30	26	12	2	3.74	1.079	มาก
4.การเผยแพร่ทาง อินเทอร์เน็ต	28	20	20	16	16	3.28	1.436	ปาน กลาง
5.การรณรงค์	28	28	22	10	12	3.50	1.322	มาก
6.หอกระจายข่าวชุมชน	21	29	27	4	19	3.29	1.365	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความ หมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
2.ความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริมเนื้อหาความรู้								
ด้านการผลิต						4.13	0.952	มาก
1.การเตรียมดิน	42	35	19	4	0	4.15	0.869	มาก
2.พันธุ์พืช	53	22	23	2	0	4.26	0.883	มากที่สุด
3.การใช้ปุ๋ยอินทรีย์	45	37	16	2	0	4.25	0.796	มากที่สุด
4.การจัดการโรคและแมลง	63	25	8	4	0	4.47	0.810	มากที่สุด
ศัตรูพืช								
5.การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว	29	33	26	4	8	3.71	1.166	มาก
6.การแปรรูปสินค้า	38	25	23	8	6	3.81	1.203	มาก
7.การให้ความรู้การเข้าสู่	52	25	17	6	0	4.23	0.941	มากที่สุด
มาตรฐานอินทรีย์								
ด้านการตลาด						4.30	0.962	มากที่สุด
1.ช่องทางในการจัดจำหน่าย	61	17	18	2	2	4.33	0.975	มากที่สุด
2.การจัดการราคาสินค้า	54	22	20	2	2	4.24	0.976	มากที่สุด
3.จัดหาสถานที่จำหน่าย	61	17	16	4	2	4.31	1.012	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์								
4.การเพิ่มมูลค่าสินค้า	56	24	16	4	0	4.32	0.886	มากที่สุด
3. ความต้องการด้านผู้ส่งเสริม								
ภาครัฐ						4.46	0.737	มากที่สุด
1.นักวิชาการส่งเสริม	67	20	12	1	0	4.53	0.745	มากที่สุด
การเกษตร								
2.เจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน	53	33	14	0	0	4.39	0.723	มากที่สุด
3.นักวิชาการเกษตร	61	24	15	0	0	4.46	0.744	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
ภาคเอกชน						3.97	1.149	มาก
1.นักส่งเสริมการขาย	43	20	26	0	11	3.84	1.293	มาก
2.ผู้ตรวจรับรอง	45	27	22	4	2	4.09	1.006	มาก
เกษตรกร						4.11	1.064	มาก
1.เพื่อนบ้าน	44	33	12	9	2	4.08	1.051	มาก
2.ผู้นำชุมชน	44	27	13	11	5	3.94	1.213	มาก
3.เกษตรกรผู้ประสบ	57	23	14	6	0	4.31	0.929	มากที่สุด
ความสำเร็จ								

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ จากการศึกษาพบว่าในภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 1.015) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามลำดับความสำคัญที่เกี่ยวข้อง พบว่า

1. ความต้องการในวิธีการส่งเสริม

การส่งเสริมแบบรายบุคคล ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.928) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ประเด็น คือ การเยี่ยมชมในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.898) การไปพบเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.950) และการติดต่อเจ้าหน้าที่ทางโทรศัพท์ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.936) ตามลำดับ

การส่งเสริมแบบรายกลุ่ม ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายกลุ่ม ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 1.127) เมื่อ

พิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ประเด็น คือ การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.943) การฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.068) การเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.105) และการจัดทำแปลงเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.111) ส่วนอีก 1 ประเด็น มีต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบรายกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง คือ การประกวดแข่งขัน ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 1.411) ตามลำดับ

การส่งเสริมแบบมวลชน ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.203) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ประเด็น คือ เอกสารวิชาการ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.932) การเผยแพร่ผ่านวิทยุชุมชน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.088) การเผยแพร่ผ่านโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.079) และการรณรงค์ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 1.322) ส่วนอีก 2 ประเด็น มีต้องการในวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน อยู่ในระดับปานกลาง คือ หอกระจายข่าวชุมชน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.365) และการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 1.436) ตามลำดับ

2. ความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริมเนื้อหาความรู้

ด้านการผลิต ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริมเนื้อหาความรู้ด้านการผลิต ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.952) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่ามีความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริมเนื้อหาความรู้ด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ประเด็น คือ การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.810) พันธุ์พืช ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.883) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.796) การให้ความรู้การเข้าสู่มาตรฐานอินทรีย์ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.941) ส่วนอีก 3 ประเด็น มีความต้องการความรู้ในการแนะนำส่งเสริมเนื้อหาความรู้ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก คือ การเตรียมดิน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.869) การแปรรูปสินค้า ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.203) และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.166) ตามลำดับ

ด้านการตลาด ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการในเนื้อหาความรู้ด้านการตลาด ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับที่สูงสุดมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.962) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการเนื้อหาความรู้ด้านการตลาด อยู่ในระดับที่สูงสุดมาก ทั้ง 4 ประเด็น คือ ช่องทางในการจัดจำหน่าย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.975) การเพิ่มมูลค่าสินค้า ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.886) จัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 1.012) และการจัดการราคาสินค้า ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.976) ตามลำดับ

3. ความต้องการด้านผู้ส่งเสริม พบว่า

ภาครัฐ ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการของภาครัฐ ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับที่สูงสุดมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.737) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการผู้ส่งเสริมของภาครัฐในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ อยู่ในระดับที่สูงสุดมาก ทั้ง 3 ประเด็น คือ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.976) นักวิชาการเกษตร ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.744) และเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.723) ตามลำดับ

ภาคเอกชน ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการของภาคเอกชน ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.149) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการผู้ส่งเสริมของภาคเอกชนในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น คือ ผู้ตรวจรับรอง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.006) และนักส่งเสริมการขายสารอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.293) ตามลำดับ

เกษตรกร ในภาพรวมเกษตรกรเห็นว่าประเด็นความต้องการของภาคเกษตรกร ในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 1.064) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นพบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการผู้ส่งเสริมของภาคเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ อยู่ในระดับที่สูงสุดมาก ใน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.929) ส่วนอีก 2 ประเด็น พบว่าเกษตรกรเห็นว่าต้องการผู้ส่งเสริมของภาคเกษตรกรในการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ อยู่ในระดับมาก คือ เพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 1.051) และผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.213) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

4.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ ประกอบด้วย ด้านความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนดด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ ปัญหาด้าน โรคและแมลงศัตรูพืช ปัญหาด้านตลาดและคุณภาพผลผลิต ด้านการผลิตและแรงงาน ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	มาก	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	ที่สุด							
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1.ความรู้ด้านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนด						3.56	1.167	มาก
1.1 ขาดความรู้-ความเข้าใจในการผลิตตามระบบเกษตรอินทรีย์ที่ถูกต้อง	25	31	35	4	5	3.67	1.055	มาก
1.2 ขาดความรู้-ความเข้าใจในการขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	27	35	21	12	5	3.67	1.146	มาก
1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติตามหลักและวิธีการเกษตรอินทรีย์	29	27	33	4	7	3.67	1.146	มาก
1.4 ความน่าเชื่อถือของหน่วยงานที่ออกไปรับรองเกษตรอินทรีย์มีน้อย	24	18	31	14	13	3.26	1.323	ปานกลาง
2.ด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ						3.07	1.288	ปานกลาง
2.1 ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	19	18	30	22	11	3.12	1.266	ปานกลาง
2.2 ขาดความรู้-ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน	17	18	41	15	9	3.19	1.161	ปานกลาง
2.3 ขาดความรู้-ความเข้าใจในการจัดการน้ำให้เหมาะสมกับความต้องการของมะพร้าวในระยะต่างๆ	19	25	31	14	11	3.27	1.238	ปานกลาง
2.4 แหล่งน้ำไม่เพียงพอ	27	25	15	12	21	3.25	1.500	ปานกลาง
2.5 แหล่งน้ำไม่สะอาด	6	17	32	12	33	2.51	1.275	น้อย

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
3.ปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช						2.90	1.329	ปานกลาง
3.1 ไม่รู้จักแมลงศัตรูพืช	10	23	23	12	32	2.67	1.393	ปานกลาง
3.2 ไม่เข้าใจการทำลายของแมลงศัตรูพืช	8	27	23	12	30	2.71	1.358	ปานกลาง
3.3 ไม่รู้วิธีป้องกัน-กำจัดแมลงศัตรูพืช	9	16	31	18	26	2.64	1.275	ปานกลาง
3.4 ไม่รู้สาเหตุโรคพืช	11	22	37	4	26	2.88	1.320	ปานกลาง
3.5 ไม่รู้วิธีป้องกัน-รักษาโรคพืช	15	16	33	8	28	2.82	1.395	ปานกลาง
3.6 แมลงระบาดสูง (หนอนหัวดำแมลงค้ำหนาม ค้าง)	35	24	23	12	6	3.70	1.235	มาก
4.ปัญหาด้านตลาดและคุณภาพผลผลิต						3.26	1.328	ปานกลาง
4.1 ราคาผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์ไม่ชัดเจน	26	32	28	7	7	3.63	1.152	มาก
4.2 พ่อค้ากดราคา	40	24	20	7	9	3.79	1.289	มาก
4.3 ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด	16	32	8	22	22	2.98	1.442	ปานกลาง
4.4 สินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด	26	26	27	11	12	3.39	1.294	ปานกลาง
4.5 ขาดความรู้แหล่งรับซื้อผลผลิต	20	38	12	14	16	3.32	1.370	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 100

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา					$\bar{X}$	(S.D.)	ความหมาย
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
4.6 รสชาติของผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค	10	18	12	29	31	2.47	1.359	น้อย
5. ด้านการผลิตและแรงงาน						2.96	1.308	ปานกลาง
5.1 คุณภาพของปัจจัยการผลิตต่ำ	14	26	30	8	22	3.02	1.341	ปานกลาง
5.2 ประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตต่ำ	8	26	30	8	22	2.90	1.227	ปานกลาง
5.3 ขาดแคลนแรงงาน	12	18	28	12	30	2.70	1.382	ปานกลาง
5.4 ค่าจ้างแรงงานแพง	16	30	31	6	17	3.22	1.284	ปานกลาง
6.ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร						3.01	1.164	ปานกลาง
6.1 การให้คำแนะนำให้ความรู้ไม่ชัดเจน	2	31	27	18	22	2.73	1.179	ปานกลาง
6.2 การแจ้งข้อมูลข่าวสารไม่ต่อเนื่อง	8	29	23	22	18	2.87	1.244	ปานกลาง
6.3 การสนับสนุนไม่เพียงพอ	12	31	27	20	10	3.15	1.175	ปานกลาง
6.4 การสนับสนุนไม่ตรงตามความต้องการ	6	35	25	22	12	3.01	1.141	ปานกลาง
6.5 ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน	17	22	38	19	4	3.29	1.085	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 1.083) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของปัญหาการผลิตมะพร้าวอินทรีย์โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่ามีระดับปัญหาดังนี้

1. ด้านความรู้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนด พบว่าในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาด้านความรู้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.167) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรมีปัญหาความรู้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนด อยู่ในระดับมาก 3 ประเด็น คือ ขั้นตอนการปฏิบัติตามหลักและวิธีการเกษตรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.146) ขาดความรู้-ความเข้าใจในการขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.146) ขาดความรู้-ความเข้าใจในการผลิตตามระบบเกษตรอินทรีย์ที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.055) เกษตรกรมีปัญหาด้านความรู้ด้านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนดอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ความน่าเชื่อถือของหน่วยงานที่ออกใบรับรองเกษตรอินทรีย์มีน้อย ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.323) ตามลำดับ 1.4 ความน่าเชื่อถือของหน่วยงานที่ออกใบรับรองเกษตรอินทรีย์มีน้อย

2. ปัญหาด้านตลาดและคุณภาพผลผลิต ในภาพรวมพบว่าเกษตรกรเห็นว่าปัญหาในการตลาดและคุณภาพผลผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.328) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นย่อย พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับมาก ใน 2 ประเด็น คือ พ่อค้ากลาง ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.289) และราคาผลผลิตมะพร้าวอินทรีย์ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.152) เกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะพร้าวตามระบบอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลางใน 3 ประเด็น คือ สินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.294) ขาดความรู้แหล่งรับซื้อผลผลิต ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.370) และผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 1.442) และเกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะพร้าวตามระบบอินทรีย์อยู่ใน ระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ รสชาติของผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 1.359) ตามลำดับ

3. ด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ เกษตรกรมีปัญหาด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.288) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 ประเด็น คือ ขาดความรู้-ความเข้าใจในการจัดการน้ำให้เหมาะสมกับความต้องการของมะพร้าวในระยะต่างๆ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.238) แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.500) ขาดความรู้-ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 1.161) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.266) และเกษตรกรมีปัญหาด้านสภาพพื้นที่/ดินและน้ำ อยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ แหล่งน้ำไม่สะอาด ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 1.275) ตามลำดับ

4. ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาพรวมพบว่า เกษตรกรมีปัญหา ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 1.164) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรมีปัญหาด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ประเด็น คือ ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.085) การสนับสนุนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 1.175) การสนับสนุนไม่ตรงตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 1.141) การแจ้งข้อมูลข่าวสารไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 1.244) และการให้คำแนะนำให้ความรู้ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 1.179) ตามลำดับ

5. ด้านการผลิตและแรงงาน พบว่าในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.308) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ด้านการผลิตและแรงงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ประเด็น คือ ค่าจ้างแรงงานแพง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.284) คุณภาพของปัจจัยการผลิตต่ำ ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 1.341) ประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตต่ำ ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.227) และขาดแคลนแรงงาน ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 1.382) ตามลำดับ

7. ด้านโรคและแมลงศัตรูพืช เกษตรกรเห็นว่าปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.329) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืชอยู่ในระดับมาก ใน 1 ประเด็น คือ แมลงระบาดสูง (หนอนหัวดำ, แมลงค้ำหนาม) ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.235) และเกษตรกรมีปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 ประเด็น คือ ไม่รู้สาเหตุโรคพืช ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 1.320) ไม่รู้วิธีป้องกัน - กำจัดแมลงศัตรูพืช ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 1.395) ไม่เข้าใจการทำลายของแมลงศัตรูพืช ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 1.358) ไม่รู้จักแมลงศัตรูพืช ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 1.393) และไม่รู้วิธีป้องกัน-กำจัดแมลงศัตรูพืช ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 1.275) ตามลำดับ

4.1 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในประเด็นข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.10 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ ในพื้นที่
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

n = 100

ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.ด้านการตลาด		
1.1 ส่งเสริมให้มีตลาดรับซื้อมะพร้าวอินทรีย์ในพื้นที่	64	64
1.2 มีมาตรการป้องกันพ่อค้ากดราคาผลผลิต	45	45
2.ด้านการผลิตและแรงงาน		
2.1 ควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตที่จำหน่ายในท้องตลาด	44	44
2.2 แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	20	20
3.ด้านความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์และข้อกำหนด		
3.1 ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	76	76
3.2 ให้ความรู้เรื่องข้อกำหนดเกษตรอินทรีย์เพื่อเกษตรกรปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	24	24
4. ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
4.1 มีการสนับสนุนเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง	65	65
5. อื่นๆ		
สวัสดิการสำหรับเกษตรกรที่ทำอินทรีย์ เช่น สนับสนุนแหล่งเงินทุน/ ดอกเบี้ยต่ำ /การช่วยเหลือจากภาครัฐกรณีมีการระบาดของโรคและแมลง	2	2

จากตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวตามระบบเกษตรอินทรีย์ ในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1. ด้านการตลาดเกษตรกร ร้อยละ 64 เสนอแนะว่าควรจัดให้มีตลาดรับซื้อมะพร้าวอินทรีย์ในพื้นที่ และเกษตรกรร้อยละ 45 เห็นว่าควรมีมาตรการป้องกันพ่อค้ากดราคาผลผลิต เช่น มีการประกันราคา

2. ด้านการผลิตและแรงงาน เกษตรกร ร้อยละ 44 เสนอแนะให้ควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตที่จำหน่ายในท้องตลาดให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ และร้อยละ 20 เสนอแนะให้แก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเนื่องจากต้นมะพร้าวมีอายุมาก มีความสูงชันมาก

3. ด้านความรู้เกษตรอินทรีย์และข้อกำหนดเกษตรกร ร้อยละ 76 เสนอแนะว่าควรมีการส่งเสริมให้ความรู้เกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง เกษตรกรร้อยละ 24 เสนอแนะว่าควรให้ความรู้เรื่องข้อกำหนดเกษตรอินทรีย์เพื่อเกษตรกรปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเกษตรกร

4. ด้านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกษตรกร ร้อยละ 65 เสนอแนะให้มีการสนับสนุนเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง

5. อื่น ๆ เกษตรกร ร้อยละ 2 เสนอแนะให้มีสวัสดิการสำหรับเกษตรกรที่ทำอินทรีย์ เช่น สนับสนุนแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย / ดอกเบี้ยต่ำ/ การช่วยเหลือจากภาครัฐกรณีมีการระบาดของโรคและแมลงสำหรับเกษตรกรที่มีการผลิตพืชอินทรีย์

